

З дням 1 червня 1928 р. було на Україні 380 російських рад, 251 німецьких, 143 польських, 77 жидівських, 45 болгарських, 30 грецьких, 37 молдавських (поза межами Молдавської Автономної Республіки), 13 цеських, 2 білоруських, 1 польський. Разом усіх національних рад було по

1. червня 1928 р. 1007. Та ця цифра неповна, бо до цього дня поновилося декілька нових.

Крім того є на Україні, як відомо, ще окремі національні райони, як автономні адміністративні одиниці. Такіх національних районів було 4: російських 9, німецьких 4, польських 1, жидівських 2, грецьких 4, грецько-татарських 2.

Попри те введено там національні суди. Досяє 88 судових національних камер, а саме: російських 80, жидівських 36, польських шість, німецьких 12, болгарських 4. Слідчих камер є 8, а саме: польських 1, німецьких 2, болгарських 1, жидівських 4.

Школи націй меншостей представляють: так: російських 1261, польських 354, німецьких 620, жидівських 369, болгарських 74, татарських 20, молдавських 17, грецьких 15.

Народний Комісаріат Освіти УСРР видав у господарському році 1927-28 1,055,029 карбов. на самі тільки культурні потреби національних меншостей.

Чисельність меншостей представляється на Україні в цифрах ось як: росіяни 9,23 відсотків (2,677,200), жидів 5,43 відс. (1,574,400), поляків 1,64 відс. (476,400), німців 1,36 відс. (393,000), молдаван 0,89 відс. (257,800), греків 0,36 відс. (104,700). Українців є на Україні 80,01 відсотків.

„На сторожі“.

Польське студентське віче в справі дотації на підготовку українського університету.

„Дзєнік Львовскі“ подає, що на днях (в середу, 14. п. м.) відбулося віче польської студентської молоді в справі призначення бюджетовою комісією на внесення ППС квоти 110.000 зол. (було признано і потім скреслено 200.000 зол. — Ред.) на підготовку українського університету у Львові. Віче відбулося в „Соколі-Мацейні“. Вікваріа його студ. Ковальський, після чого виголосив реферат студ. Маріни Карпінської, оголошуючи резолюцію з протестом проти таємного українського університету, який буде ядром націоналізму. „В дальшій частині — лише зраудований орган — резолюція виставляє порозу тієї частини громадянства, яка підтримує організування того університету, шкодить тим самим національній справі — і заповідає контр-акцію“.

Від себе додає „Дз. Львовскі“ таку замітку: „Подаємо об'єктивно звіт із віча, щоби тим самим зіпсутувати, як демагогічно, а тим самим неспотрібно організується подібні протести, що є лише страйками в порожнечу. Так кожному відомо, що ту суму 110.000 зол. скреслено, отже не було проти чого протестувати“.

Годиться ще пригадати, що проти ухвалення бюджетовою комісією дрібної квоти на підготовку українського університету протестували підполіцейські резерви, оборонці Львова і вкінці „жорнує вислужених військових“, а всі ці протести залюбки без яких-небудь коментарів подавав „Дз. Львовскі“. Останній протест появився на сторінках цього органу вже після скреслення соймом на внесення уряду бюджетової дотації.

Д-Р ЯРОСЛАВ ПАСТЕРНАК.

Ізидор Шараневич як археолог.

(В стоїтні уродні.)

Головним товчком до поважнішого, фахового зацікавлення мужів науки пам'ятками доісторичних та просто історичних часів цілої Галичини нагадів, а східної її частини зокрема, було без сумніву найближче перед 80 роками в Збручі біля Городища пам'ятки статуї Святих, що викликали живу дискусію на археологічно-мітологічній темі в цілому прав. Від нас взяв у ці часті А. Петрушевич статтю: „Представлять ли открытія истуканъ во руслѣ рѣки Збруча божина Святихъ или Хорса?“ Та стаття, оголошена у відомому „Вістнику“ в 1893 р., була мабуть першою нашою спробою зайняти критично-фаховою ставовиною до археологічних пам'яток, в які ще й доі тепер богате наше Поділля. Взявшись за те описав в першій мірі історик, бо не було тоді ще в цілій Галичині ані одного фахово енциклопедичного археолога. Тим треба пояснити собі чисто історично-теоретичний підхід до справи в піддзєдєх та шістьдесятих, ба ще й у сімдесятих роках минулого століття та велику охоту до не всечасного етнографіювання чи там до залування цюдинокими груди археологічних пам'яток в різніми протєісторичними народами та племенами. Ізсторією до того можуть послужити хоч би різні кельтські теорії Петрушевича у Львові та струсики Садоського у Кракові. Зворот до кращого настав у атуропаніях біля правіської Аналімі Наук зоретив-і-археологія тоді

Ясно, що коли протестують вислужені військові підполіцейські, то не могла собі цієї приємності відмовити й польська студентська молодь. Дивує нас тільки поприкання тієї молоді за демагогію — так, немов би вона була під тим оглядом відокремленою. Польській молоді можна хіба зробити закид, що вона дала виспередити іншим чинникам. А зрештою, вона стоїть „на сторожі“, бо ж у бюджеті все-таки залишилося 90.000 зол. на підготовку українського університету а додатком: „у Львові“

За океаном.

Союз Українських Учителів Саскачевану.

При кінці грудня м. р. засновано в Саскатуні, Саскачеван (Канада), Союз Українських Учителів Саскачевану. На перших офіційних нарадах, на яких було понад 50 учителів з усіх закутин провінції, вибрано управи, передискутовано багато важних справ та визначено певні цілі. Цілі С. У. У. С. були добре визначені і в самому часі будуть подані до загального відома. Сказати коротко, завданням Союзу є виробити ідеального вчителя і створити обставини, які були б більше сприяючі учительській професії в цій провінції. Союз має також на увазі пильновою поміч декотрим окремим, а також означити своє відношення до різних громадських справ. До заряду С. У. У. С. вибрані: І. Шклянка, голова; Ів. Данильчук, секр. і касієр; С. Микитюк, В. Сарчук, Анна Чепісюк, члени управи.

Рідна школа в Бразилії.

Три роки українська громада в Куритібі (провінція Парана, Бразилія, Південна Америка) обходилася без своєї школи. Аж цього року справу школи рушили з мертвої точки. Основано вечірню безплатну школу, а по кількох місяцях переіменовано її в денну з двома платними учительськими силами (українською і бразилійською). Число учеників доходить до 40. Богато української молоді в Бразилії вже сьогодні дедьві тільки розуміє українську мову, а зовсім мало такої, яка аживалаб рідної мови в щоденному житті, бо загаль української дітвори вже переважно говорить по бразилійськи (португальськи). Щойно тепер батьки планують потребу рідної школи, аби їх діти не втратили її і в рідній землі.

Москвофіли в Нью Йорку.

До Нью Йорку приїхав зі Львова двоє москвофілівських висланців: Зіновій Медвєдєв і Михайло Цєбринський. Оба вони приїхали з повноваженнями від „русских обществ“, аби изв'язати звязки з москвофілами в Америці і зорганізувати там грошеву підтримку для „русского движения“ в краю.

З нагоди протилежного місяця лютого, купуйте масово карти „Рідної Школи“, звільнюючі від алкогольних податків! — Мешкайте дістати по ціні від 2 зол. у Кружках і в Головній Управі „Рідної Школи“, у Львові, Ринок ч. 10.

Учительські Краєві Зїзди.

Цього року в днях 1—2. лютого відбулися у Львові краєві зїзди учительства середніх шкіл. Зогляду на вагу й значіння гуртових нарад і виступів українського середнєшкільного вчительства державних і приватних українських і польських шкіл подаємо хід нарад зїздів опих організацій: 1) Краєвого зїзду учителів історії й географії; 2) Педагогічно-наукового зїзду учительства „Рідної Школи“; 3) Зїзду організації учительства приватних шкіл при „Учительській Громаді“; 4) Загальних зборів Тов. „Учительська Громада“ у Львові.

I.

Перший Краєвий Зїзд учителів історії й географії.

Дня 2. лютого о. р. відбувся у Львові заохом „Української Громади“ перший Краєвий Зїзд учителів історії й географії державних і приватних шкіл — при участі 22 представників середніх шкіл зі Львова, Стрия, Рогаatina, Яворона, Тернополя, Чорткова, Коломиї і Дрогобича, під головуванням проф. О. Терлецького і д-р О. Дашкевича. Реферат про мову навчання історії й географії в гімназіях і семінаріях — державних і приватних виступив дир. Антін Крушельницький. На підставі його реферату й дискусії зїзд ухвалив резолюції, в яких домагається: скасування розпорядку Кураторії з 1923 р., яким наказано українським державним і приватним школам навчання історії й географії та науки про сучасну Польщу (а в семінаріях ще й педагогічні предмети) польською мовою; знесення тав. кресового закону з 1924 р. про навчання історії й географії Польщі в українських гімназіях і семінаріях у польській мові; заки це наступить домагається зїзд приворовавання в усіх середн. школах, гімназіях і вчителів семінаріях того закону з 1924 р., що дозволяє навчання всіх історичних і географічних предметів з вїтмком історії й географії Польщі та науки про сучасну Польщу в укр. школах, в українській мові; у зв'язку з тим вимагає зїзд вилучення історії Польщі (до хвилі знесення т. за. кресового закону) у всіх школах в окремий предмет. У самому вступі до тих постанов зїзд визнає утравкам у навчанні за педагогічний абсурд.

Ці резолюції ухвалив зїзд передати: а) Соймові польської республіки на руки маршала союму; б) Кураторії львівської шкільної округи; в) українським соймовим репрезентаціям.

Другий реферат про справу підручників історії в середніх школах, про справу навчання історії України в середніх школах (державних і приватних) виступив проф. Омелян Терлецький. В зв'язку з його рефератом і дискусією зїзд прийняв цілу низку постанов: а) В справі шкільних підручників — зїзд: 1) доручив секції істориків при Тов. „Учительська Громада“ зайнятися переглядом усіх підручників до всевітньої історії й історії Польщі, дозволивши до навчання в середніх школах, і внести через Тов. „Учительська Громада“ меморіал до міністерства освіти в справі усунення з усіх шкіл у Польщі підручників історії, які ображають національну почування українців. 2) Доручив цій-же секції: виготовити

мунікація та воєнні походи. Не приходить йому тоді ще на думку проблеми доісторичної археології, а саме алогод, що боляй деякі з виснаженим доріг через карпатські провали могли бути живані вже в доісторичну добу. На педагогічному зїзді в Коломиї літом 1870 р. має Шараневич відчит про початки славян на абочах Карпат, описуючись при тім сильно на Шафарика, але пускається, на жалю, у фільозофічно часто немовливе налязування нинішніх топографічних алаз до різних Птолемеєвих (170 по Хр.) та пізніших карпатських народів. Ту тему розробив він по-дрібніше найбільшого року, та вже без фільозофічно-топографічних екскурсів, у своїй табличній праці про старонинні та ранні середньовічні карпатські народи, попереджуючи й довшим вступом про класичні джерела до їх історії. Рідними джерелами до дальшої, середньовічної історії пізнішої половини цих земель займається він сілдувочного року в дуже добрій, строго критичній монографії про Іпатську хроніку, якої третьою складовою частиною є Галицько-волинська літопись, що обіймає полі ХІІІ ст., головне в Галичі, Холмі та у Львові. В три роки опісля (1875) появилася обширніша розвідка Шараневича про бенефії гр.-лат. перших піл Польщі, а цілий цей перший період діяльності Шараневича як історика і теоретико-археолога закінчився великою розвідкою про князів Галич у зв'язку з питанням про його нерішні положення.

Другий період наукової діяльності Шараневича охопив поле, яке до того часу стояло одіом і на якому судилося йому стати першим пілвиром. Була це правнична археологія, родюча в терені, і то саме на західно-українській території, на місці давніх княжих городів та церков ста-

підручник всевітньої історії в українській мові, або в разі неможливості — перекласти один з обов'язкових польських підручників на українську мову; вказати учителям історії, який з підручників історії Польщі надається до користування в українських середніх школах. 3) Визначити середні школи, в яких є вже можливість навчання всевітньої історії в українській мові, уживати тільки українських підручників. 4) Задоручити секції істориків покінчити праці над підручниками до 1. червня та подати учителям історії до відома свої думки, щоб вони могли на їх підставі повідомити мову про підручники, що їх уживатиметься в найближчому шкільному році.

В справі навчання історії України аїд став на становищі, що належить: власти натиск на значні держави в виходити стало в навчання історії України з того становища: звертати увагу на свою державу, князів, гетьманську та нолочасної доби. Показати історію України в світлі найновіших досягнень, перш усього української в чужинній безсторонній науці.

Щоб уможливити молоді нагоду до навчання історії України, аїд півав всіх управителів і власників українських приватних шкіл, щоб вони негайно запровадили у своїх школах особлив предмет науки історії України у вимірі шопайменше 1 год. тижнево; рішше доручити секції істориків при „Уч. Гр.“ внести до міністерства освіти меморіал із домаганням введення предмету історії України (в 1 год. тижнево) в усіх українських державних середніх школах та в тих польських, де є понад 20 проц. української молоді; постановити запропонувати учителям історії України в середніх школах уживати до навчання історії України підручників д-ра Крип'якевича й д-ра Барліського (в нижчих класах) і Д. Дорошенка (у вищих класах); аїд доручив секції істориків виготовлення нового підручника історії України з хрестоматією джерел до неї.

Врешті аїд прийняв оїю резолюцію прийнятих ва аїді представників „Секції українських студентів істориків при Т-ві „Студентська Громада“: 1) Зїд виває Головну Управу „Рідної Школи“, щоб на майбутнє контрактувала тільки таких учителів історії, які зможуть виказатися оїїєю „Секції українських студентів істориків у Львові“, що веде працю в напрямі поглиблення знання історії взагалі і перш усього історії України. 2) Доручає секції істориків застановитися, чи українські вчені історики не моглиб допомогти українським студентам-історикам у поширенні знання історії України через створення правильного семінара і шорічного шкільного викладів.

На основі реферату учит. *Павла Сиротюка* в справі навчання географії й спеціально географії України і дискусії над рефератом аїд рішше вказати всіх управителів і власників українських приватних середніх шкіл впровадити предмет географії України у вимірі 1 год. тижнево на тім ступні, де навчається географія Польщі; доручити секції географів при „Учительській Громаді“ внести меморіал до міністерства освіти з домаганням введення науки географії України в тих класах, де вчиться географія Польщі, у всіх українських державних середніх школах та в тих поль-

ських, де є понад 20 проц. української молоді. До часу введення обов'язкового предмету географії України в державних середніх школах аїд доручив українським учителям географії в тих школах узагальнювати географію України основно в тих класах, де навчається регіональної географії Європи — при обговорюванні Союзу Радянських Республік і в тих класах, де навчається географії Польщі. Далі аїд доручив неім учителям географії України при навчанні географії України власти головний натиск на пілість України, як окремої під коїним оглядом географічної одиниці. Накінцш доручив секції географів при „Уч. Гр.“ виготовити шкільний підручник географії України для середніх шкіл і підручник географії Європи та позаєвропейських частин світа для вищих класів середніх шкіл, як також підручник географії Європи для нижчих класів середніх шкіл та доручив учителям географії звертати при навчанні більшу увагу на господарську й торговельну географію.

При кінці нарад аїд ухвалив зорганізувати двох секцій при Т-ві „Учительська Громада“, а саме „Секції істориків“ і „Секції географів“.

До провду історичної секції вибрано: 1) проф. Омеляна Терлецького як голову, д-ра М. Терлецького, д-ра М. Чубатого, д-ра І. Крип'якевича і проф. Варана.

До провду географічної секції вибрано: 1) проф. д-ра Олену Дашкевичеву, як голову, 2) проф. Пашкевичівну, 3) д-ра Дрогомирецького, 4) проф. Козака, 5) проф. Ю. Полянського

K.

По широкому світі.

Перський меджіліс прийняв закон, згідно з яким раби, що дістануться на територію Персії або на її море стають свободними.

По англійським звісткам у Китаю загрожує голод мільонам. 17.000 жінок, що приїхали з Суняна в Шансі продає себе в рабство, щоб оминуть голодової смерті.

Львів Джордж ворожить англійському консервативному урядові невдачу при найближчих виборах.

У Берліні закінчився процес проти організації „Завсіди вірні“: двох засудили на в'язницю 5 і 10 міс.; інших виправдали.

Літвінов вислав Вальдемарасові запросини приїхати в Москву.

Наслідником кардинала Гаспарі має бути маляр Середі — від дуже довгого часу перший не-італієць на такому становищі.

Дивогляди.

Геніальний винахід.

У львівській „Поранній Газеті“ з 15-го ц. м. на ст. 9-й читаємо таку фразу: „Як відомо між розкладається під впливом високої температури на водені і кисень“. Мрія вчених довершена! Розклад елементів, на який досі не спромоглася наука, зроблений у редакції „Поранній Газеті“!

В безконечній черзі...

Друга розправа проти Василя Атаманчука й Івана Вербицького.

З уваги на півд матеріалу в останніх днях не могли ми подати вчас промов обох оборонців, що піддали основній аналізі ціле прокураторське обвинувачення, промовляючи незвичайно логічно і глибоким переконання. Нині містимо в скороченні промову оборонця В. Атаманчука — д-ра С. Шухевича, а завтра подам в скороченні промову оборонця Ів. Вербицького — д-ра В. Старосольського.

Промова оборонця д-ра Шухевича.

Вже два роки минули від убивства кур. Собінського і вже два роки сидять підсудні на лави обвинувачення та ждуть на вирок справедливості. Переведене слідство в тій справі дало нам дуже мало матеріалу. Воно не подало навіть точно години, коли та вбито куратора. Що моральним винником убивства куратора була УВО, знаємо з її органу „Сурма“. Прок виходить з того зложення, що оба. Атаманчук і Знобаж до УВО, отже тим самим мусіє бути убийником. Але де на не докази?

Справа ця занадто заплутана, щоб бавитися в абстрактні виводи. Тут треба річевих доказів! Найвищий Суд зніс присуд попереднього суду присягних з формальних причин. Меритум самої справи він не торкався, бо не переведено багато доказів, які наела оборона в зажаленні неясності. Тому ви, присягні судді, не можете опиратися на попередньому присуді і сказати, що ці оба обвинувачені є винними.

Як відомо, кур. Собінського вбито при вул. Королівській. Безпосереднім убийником був той, що йшов за кур. Собінським, себто по лівій стороні. Але хто з убийників, вищий чи нижчий, стріляв до куратора, цього не доказано. Акт обвинувачення закладає оба. Атаманчукові, що він є безпосереднім убийником. Зноваж прокуратор сказав учора зовсім інакше.

Хто є оба. Атаманчук? Це бідний сільський хлопець, що не зважає на ніякі труднощі і в холоді та голоді старається придбати собі вищу освіту, знання. Не зважає на ніякі перешкоди і щоб зложити іспит зрілості та звільнитися від візиту поліції, яка вже невинно арештувала його в 1922 р. за Василя Атаманюка, мешкає у Львові під назвищем Біласа. Але чи цей факт, що оба. Атаманчук мешкає під фальшивим назвищем Біласа, доказує, що він вже в 1925 р. приготувається до убивства куратора?

Вже з кравківського процесу знаємо, що фальшивих паспортів можна було купити в Катовицях по 50 зол., скільки хто хоче. А те, що оба. Атаманчук студіював на матуріальнім курсі від власним іменем, доказує, що він думав серіозно кінчити студії. Це значить, що він не міг зятятися до праці в конспіративній організації!

Зноваж те, що він, призовлений на чехословаській границі, боронився так наляно, свідчить лише про невинність і незапсованість сільського хлопчини. Наївні зізнання оба. Атаманчука доказують його шляхетність і чесність, доказують, що він не хотів втягати в біду тих людей, що йому йомогали. На доказ цих своїх тверджень наводить обор. цілу низку думок славних учених і криміналістів світової слави.

Ніщо, лише та наївна оборона оба. Атаманчука дозволяє прокураторові будувати акт обвинувачення проти нього. Одиаче булоб лише великою глупотою уважати наївну оборону і поденерування оба. Атаманчука за доказ вини. Знаємо з криміналістики, що невинні дуже часто бороняться брехнею, бо бояться, щоб їх не засуджено зовсім невинно. Але прох. каже, що зізнання обвинувачених на поліції є правдиві, бо переслухання на поліції по його власним словам є страшенні для обвинувачених. Одиаче одна незбитий факт каже, що навіть перший державний прокуратор у Німеччині, слуханий до того в суді, а не на поліції, і то в характері свідка, не обвинуваченого, забув навіть своє правдиве назвище (обор. називає його).

Акт обвинувачення каже, що убийників було трьох. Нині вже прох. припускає, що було їх аж десятих, а може й більше. Один з них повідомив нібито обох убийників, що кур. Собінський надходить — так каже прокуратор. Але те, що невідомий молодий чоловік приїхав з шофером Бсртігінським на вул. Тарновського і за дві мінути вернув тим самим авто до міста, це нічого не доказує. Приїхав туди, міг не застати особи, до якої приїхав — і тому вернув назад до міста.

Свідки Бахта і Соботинський зізнають, що один з убийників був вищий, як середнього росту, а другий нижчий. Вищий був в яснім убранні і шапці. Це стверджують оба жовніри, які безперечно бачили атакуючих убийників.

Заходить питання, чи св. Гасман позив убийників, чи інших пасажирів і чи їздив на вул. Тарновського в дні 19. X. 1926. чи в дні 24. X.

рого Галича. Що між тодішніми нашими любителями старовини був він одиноким до цього покликання і найініціативнішим, виходить ясно з його дотеперішньої теоретично-наукової підготовки. На вакансіях 1879 р. приїхав він був у товаристві Петрушевича, д-ра Делькевича та кан. Малиновського перший раз в цій справі до Галича, де місцевий парох о. Лев Лавренцій вже від кількох літ від на власну руку менші пошукування та збирав пам'ятки в киянних часів. Перші систематичні розкопки зачав він шопно з весною 1882 р. і коли вже на перший початок пощастило йому відкрити цілі фундаменти церкви св. Спаса, зайнявся дальшими розкопками Шараневич, вже як член-кореспондент центральної комісії для охорони пам'яток у Відні виїхав до соїму подання про підмогу на ту ціль. Після архієпископського позачасного сирани уложив Шараневич план дальших робіт і від 18 9 літ, увесь час тривання розкопок у Крижосі, Залуки і Галичі. Праця увінчалась несподівано багатим успіхом, бо коїтом неїлків 900 гульденів відкрито фундаменти шістьох церков та багато дрібніших цінних пам'яток, що було дуже великим кроком вперед у дослідках над топографією княжого Галича, протоплужуваннях кільканадцять літ пізніше д-ром Пеленським. Самому Шараневичеві принесло це дісне членство центральної комісії та уряд кравного консерватора по історичному та старовинному мистецтву (1887).

В функції консерватора показався Шараневич надто великим бюрократом, не раз зі школою для рідної науки та для музею „Закарпатського Інституту, якого сеніором був він-же сам від 1894 р. аж до смерті (1901 р.). Усі предмети, що походили з розкопок в Крижосі-Залуки, а відтак і

розкопок на великій погребині в початку валаїної доби (850—500 пер. Хр.) в селах Чехи і Висоцько біля Бродів та в інших принаїдних наїлдох, послав він постійно до Відня до розглядення і тому не раз найкращі річі оставалися в цісарським палворнім музею. Перед переходом на пенсію (1899 р.) передавав він свою дуже багату й цінну збірку археологічних предметів (біля 1500 штук) в розкопок в Чехах-Висоцьку до археологічного кабінету львівського університету і переслав другу велику археологічну збірку Обремського, завідателя „Дір графа „Ланцкоронського, до палворного музею у Відні. Вкінці його-ж заходами дісталася туди і третя подібна збірка львівського археолога й консерватора Шнайдра, автора знаної енциклопедії до краєзнавства Галичини. Свідомість громадської повинності відлати ці дійсні скарби культури до одного із своїх музеїв та залишити ці нефальшовані документи рідної історії в рідному краю не пробудилась, на жалі, у того авторитетного історика Галичини.

Хоч дуже совісний у своїх описах, не звертав Шараневич як археолог уваги на стратиграфію при розкопках і типологію предметів, чим поповнив ріжні промахи. Але на його оправдання слід пригадати, що на тих річах тоді ще ніхто у нас добре не розумівся. Веси таки його відатна консерваторська діяльність заслугує на довге призначення. А діяльність його як практичного дослідника та популяризатора рідних пам'яток, а також його праця як пропагатора пошани для них запевничо йому почесне місце поіра між усіми археологами Східної Галичини, тимбільше, що він був також організатором та витрвало підтримував Закарпатський Музей у Львові.

1926 р.? Приймім, що св. Гасман возив двох пасажирів 19. X. 1926. Знаємо із зізнань св. Гасмана і суді, що він не приглянувся своїм пасажирів. Лише на хвилину при плаванні галу на вшито-го, отже не міг добре згадати собі рисів його лиця. Описав оба пасажирів пішли правою стороною вул. Тарновського в гору. Отже не могли скритися при вул. Карпатській і описав вбити ку-зотора. Однак св. Гасман рішучо заявив, що возив двох людей того самого дня, коли їздив з д-ром Цепельовським на вул. Красінських 25 до хорого мужа п-і Гачевської. Це було, як зізна-ли св. Гачевська і св. д-р Цепельовський, дня 24. жовтня 1926. Св. Гасман заявив тут на розправі виразно, що більше не їздив на вул. Красінських у жовтні з д-ром Цепельовським. Але як їздив двох молодих людей мала місце того самого дня, коли св. Гасман возив д-ра Цепельовського, тоді на якій підставі поліція і прокуратура обвинувачують обох підсудних? Св. Гасман не вміє нам подати дати тої їзди. Зате свідки п-і Гачевська і д-р Цепельовський рішучо ствердили ту дату, коли їздив св. Гасман, себ-то день 24. жовт-ня 1926. А обох цих свідків не можна хіба ува-жити сторонніми. Це не були свідки українці, яким прок. не вірить, бо вони, як він каже, скла-дали вже одну присягу на життя і смерть в ор-ганізації, а другу тут у суді...

В дальшому обор. заявляє: Суд не є кра-мичею. В суді не можна крутити, як це робить поліція, яка старается вмовити, що св. Гасман їздив на вул. Тарновського 19. X. 1926 і 24. X. 1926. Так не було.

Св. Гасман зізнав тут, що вищий пасажир мав бачки, темний плащ, оксамитний ковпир і студентську шапку. Зноваж при конфронтації св. Гасман зізнав, що пізнав вищого пасажирів в особі оба. Атаманчука. Але пізнання на підста-ві хвилевої (перелетної) обсервації особи при плаванні грошей мусить бути дуже сумнівної вартості. Великі вчені уважають не лише по-милки при агітоскопуванні за можливі, але навіть зізнання більшості свідків за помилкові. На це обор. наводить доказ з цікавого процесу в Мюн-хені, де за Георга Вільде суджено цілком невин-ного Георга Келлера.

Св. Гасман зробив злогід, що возив 19. X. 1926 обох пасажирів шойно по прочитанні но-татки в „Газ. Поранній“, яка появилася 24. X. 1926 перший раз. Після того він мусів дальше зі-знавати на поліції так само, бо його поліція мо-гла арештувати під замітом співини в убивстві.

З черги обор. д-р Шухевич казує на яркі су-перечности в зізнаннях св. надком. Мітленера і св. ком. Кошарського.

Вину оба. Атаманчука підтримує прок. зі-знаннями св. Стецюкової і закликає мені навіть шиканувати цього свідка. Однак я лише на-водив тут голоси різних посторонніх людей, які стверджують у неї манію говорити неправду, як і те, що вона є істеричкою, про що вже зрештою тут на суді розправи ви самі могли переконатися. Св. Стецюкова робила неправдливий донос на-віть на свого чоловіка, як це стверджує св. мейор Фіаловіч. Але ви бачили її поведінку тут і тому витягнете конвенції з вірності свідка.

Доказом вини оба. Атаманчука вважає прок.

і його втечу зі Львова. Але втеча не є доказом вини, лише саме його невинності. Оба. Атаман-чук бачив по першій своїй арештуванні, що йому грозить. В суді також може зайти помилка щодо невинності і тому оба. Атаманчук утікає за кордон, тимбільше, що з краєм його ніщо не дучило, хіба переслідування на кожному кроці.

Оба. Атаманчук уже від першої хвилини за-значував, що був у кіні „Палас“. Прок. навіть не старається тепер тому перечити, але піддає в сумнів, чи це дійсно було 19. X. 1926. Однак св. Дерлиця твердить, що це було того самого дня, коли він ходив до перекладачки чеської мови, щоб переложити свої шкільні свідчення. Сам пе-рекладачка ствердив тут у суді, що це було 19. X. 1926 р. Кінові контролери ствердили тут та-кож, що були в дні 19. X. 1926 р. в кіні „Палас“ і перевели контроль.

Вкінці прок. вважає доказом вини обох об-винувачених ще й те, що вони оба є на одній світлинці і що їх разом дучила принадлежність до УВО. Ні, панове! П-на Яницька і п-і Королюкова — це тіточні сестри, значить: обох обвинуваче-них дучила симпатія, бо оба незадовоги мали бу-ти шваграми.

Всі докази, які навів тут прокуратор, не є доказами, лише познаннями, а на основі самих познак засудити обох обвинувачених хіба не можна. Тому, присяглі судді, як будете радитися над присудом, не звертайте особливої уваги на прилюдну опінію і на те, що писали про цей про-цес часописи. Бо

Jakby świńi słowo dano.

To by rzekła świńiśtwo też —

каже поет Збжеховський.

Присяглі судді! Ствердіть своїм нердиктом, що мій клієнт, оба. Василь Атаманчук, є дійсно невинним!

На культурно-освітні теми.

Найважливіше завдання „Просвіти“ під теперішню пору.

Ключем сучасної доби стали освіта і сво-бода. В тих двох поняттях зосереджуються майже всі змагання і праця людського духа; вони мають вказати людству шлях до кращої долі, за якою шукають. А ті два поняття дучимо звичайно так, що лише через освіту бачимо шлях до свободи, якби вона не була: на-ціональна, соціальна чи моральна. І як що ми приглянемося ближче змаганням людства, то переконаємося, що це змагання через освіту стати свободним і то під кожним оглядом є за-гальне. В парі з тим йде творення нових і пе-ретворення старих шкіль на різні типи, а також продовжується дошкільне час тривання студії. Та так, що так скажу, одностороннє формування до правдивої, повної, принаймен-ше в моральному розумінні свободи не доведе, якщо не буде в парі з тим поступати образу-вання людської волі, того другого дуже ва-жного чинника людської душі. Мусу в тому місці з натиском підкреслити, що на це шкіль-но або дуже мало звертають уваги у вихо-ванні молоді в школі чи поза нею.

Так виглядає оригінальне о-пакування зна-них таблеток **ASPIRIN**, середника у-спокоюючого бо-лі.

Вистергайтеся безвар-тісних наслідків в інших опакуваннх. До-набуття у всіх аптеках.

В школі звертають увагу передовсім на те, щоби ученик вивчився агадану лекції в різних предметах, отже звертають увагу на формування ума, поза школою звертають зно-ва більше або менше уваги на поверхове — зовнішнє поведіння ученика. Забувається при-тім, що велике знання не є ще доказом прав-дивого формування людини. Змагати до прав-дивого формування значить старатися ставати досконалішим під кожним оглядом, розвивати всі спосібности свого духа, їх плекати, чисти-ти і ушляхотити, а ніколи лиш односто-ронньо обслуговувати, полишаючи занедбаніми інші сторінки. В формуванні треба конче-но глядіти і на свою волю; П треба убагород-нювати, щоби вона склонювалася завжди до річей добрих і внісних, щоб одним словом людина була людиною в повнім цього слова значінні. Хто посів багато наук, а залишився простакон в моральному розумінні, людиною без чуття і почуття, того ніяким чином не можна назвати людиною правдивою образо-ваною. В шоденному житті маємо на жаль наго-ду стрічати не раз того рода образованих лю-дей, яких поведіння і чинки стоять у разціх суперечности до їх великого знання. Тут ми-моволі насувається нам перед очі для прикла-ду такий сні селянина, якого батько дав до школи, на якого удержання в школах тяжко працює, а тимчасом син росте вправді в літа-ми розумом, але серцем відсувається від сво-його батька тільки тому, що батько є селяни-ном. Отже тут помітна дисгармонія в образу-ванні розуму і волі цього ученика. А таких прикладів багато: знання росте а чуття і по-чування малі-занимає. І коли того рода люди-на, з великим вправді знанням, найдеється на високому становищі, то вона з цього не знає собі як слід справи, не вміє свого становища як слід опірити і виходить не раз на те, що сказав Тургенев: „Дай жабу на золотий трон, а вона заодно скаватиме в бозото“. Такі люди

ЛІВ ЯСІНЧУК.

У новий світ.

РОЗРИВКИ НА КОРАБЛІ.

Обіцяють кращу погоду на четвер, коли на-ближається до американського берега. Елегантні аристократи поведіння заповідують сьогодні пе-чером імпріовізований концерт у т. зв. „догій са-лі“. Початок в 9. год. вечером.

Вже пів до 8-ої стягають до салі молодші і старші пані, понатягавши на себе що було най-кращого. Вбавлять живою золотом в брильянта-ми. Навіть футури ковалі бачу, хоч ми заїхали в „гольф-штрот“ і духота нестерпна. Концерт на добродійні американські і англійські ціли. Я валившись на долі, під вілхитим вілхном. Ніч ясна, зірки блимають, навіть відко кусень яко-їсь молочної дороги, але не такої ясної як у нас у серні. Може то від електрики на кораблі. Тіль-ки місяць той самий, нічлі рогатий, неспий, сну-ваний у солоному морі. Шукаю „вола“, що зо-ма заїздив що ввечері на поліри мої каміниці, але не нахожу. Точок концерту було аж за бага-то. Виконали за вілхном корабельної оркестра-звичайно — дилетантське. Після тоїної точки довготривалі озески, а найдуше олескувала та пані з першого ряду, що в часі продукції позла-ла. На рано вже писала корабельна газета „Дей-ли Мейн“, що поплязлося у жо-соному пидан-лі, шодня перед сніданком, що на „Беренгарі“ зібрані 154 фунтів. Після концерту співаки аме-риканські і англійські держали тілки. Коли го-ла ватому морю буде плавати наш корабель? Ко-

ли то по ньому понесеться морем гимн вольного народу...

Надішов заповіданий четвер. Заблиско сон-це. А чогож то я так заснав? Ах, правда: сонце свізнється тут що дня на годину, а нерозумний годинник (звичайно німний) показував би собі так, як на львівському ратуші. Я забув, що тут шодня посувається годинник на одну годину наад.

За 5 діб ми зробили 2563 англі. миль (близько 3000 км.) Чуємо тепло, аж душно. Навіть вітрець алагідні. Вода прегарна. Коло корабля ясно зе-лена, вкрита білою подертою корешкою, дальше темно-синя, якби в неї вилляв хто чорнило, а ще дальше сіра, сталава, аж виблискую сріблом. Знов обрій відзначений темною фіолетною смужкою. На морі спокій, якого я не бачив весь час їзди. На покляді рух, забави, спорт. Бавиться все: мо-лоде і старе, а радше — баляється старі, а їх на-слідують молоді. А є гарні забави. Їх треба ко-лючно завести в наших школах. Вправляють ару-чність і певність (про фланчик справлення вже я не говорю). Напр. кидання і ловлення гумовим обручком через витягу сітку, або закидання мо-тузляного обручка (з проміром до 15 см.) на низь-кий палик на підставі, або штовхання довгою ко-черкою дерев'яного кружка, щоби він трапив у другий і т. ін.

Коло комина заповідують мегафоном іншу забаву. Розставляли перехрестні дерев'яні крос-ки у віддалі до 4 м. від себе, а на них кругляні ба-льок до 6 палив загубили. Під балком вистеле-ні матраци. На балок сідають два охотники про-ти себе як на коня на віддалі довжини їх рук. Пі-ду руку дають поза себе, а в праву вистають поду-шки з довгою косевою, що виглядає як торба з пілком. На знак оба охотники починають би-

тис підушками. Що при цьому сміху, скільки комічних моментів, годі сказати. От, цей високий, певний себе, ще не замаскува, а вже плає в „до-лі“. А та гарна паньочка ледви пізнає руку, а вже дістала від противнички подушкою по голо-ві і перевернулася потягачи ногами в другу. А як усе рується до такої забави. Треба атержува-ти. Подорожні починалися на всіх вищих покля-дах, на човнах, на машині, лають на комина, на шодгу, пооблажували паролі як ластівки. Все регочеться. Регочуться поблизки і поблизки.

А тут на другому місці вже зовсім пом'якши-ли, професійна, брутальний бонс. Очевидно бруталь-ний у поведінці людина. На ділі суддя не вмішувався ані разу. А вже незвичайно комічний був бо-строх малих охотників, які близи в позавидан-ними очима. Не треба й згадувати, що вся мен-ша братія вже до ввечері лиш штовхала себе вде-мшо.

Сьогодні знов ми бачили на обрії паропла-д. Палив а подушка на північ, мабути в Флориди, але ми його випередили. На кораблі все завору-шене, веселе. Надіється завтра бачити землю. Мо-же навіть вийти на сушу. Все хвалить собі море, але тішиться сушею. Тільки духоті страшно. Всі обтирають піт: „гольф!“... Корабельна газета пи-ше, що в Нью Йорку було вчора 65—70 ст. тепла.

В четвер вечір дали як усе сніє стран а мно-гозначним ланисом „Farewell-dinner“ („прощаль-ний обід“). У всіх візразу вступили ще більший гу-мор. Після 9. год. на покляді аж два „дансинги“. Покляд обесонений великими прапорами різних держав (великих), освітлений лімфонами, а дуча музика з різних баньол, гітар, саксофонів, кларнетів, трубок, пилі, скрипок, чели та різ-них „шлягерів“ залучує шум моря. Вийти.

часто для власних почестей чи користі помі-
гають найвищими ідеалами і за миску сочевиці
продають все, що другому найсвітліше і най-
дорожче.

Правдиве образкування прокидається не
лише як знання, але передовсім як обов'яз-
ковий і спільний до людей, воно ідентичне
в убагородиванні людини. Є воно тим
знавельським красом, який перетворює і ви-
кидає в усіх напрямках людську природу. Та-
кого образкування кожного потрібно.

„Просвіта“ виконала досі першу частину
своєї задачі: вона розбудила в загаль-
ного народу національні свідомість. Тепер
видається їй друга частина до виконання: ви-
ховати членів нашої суспільності на добрих
громадян, дати їм добре всестороннє обра-
зування, саморозуміння, що в кожному випадку
відповідно до рівня їх освіти. Це завдання бо-
гато трудніше від першого. „Просвіта“ у своїх
видаваннях повинна на будуче звернути пильну
увагу не лише на сторінок націоналізму, але й
на етично моральну. Любов, правда, праця
і т. д. які торкаються більше другої частини
людської душі — волі повинні бути підставою
виховання — образкування людини і родин,
з яких складається нація. Якщо родина здо-
рова не лише фізично, але й морально, то і на-
ція, яка складається з таких родин, мусить бу-
ти здоровою і здатною до життя. На це му-
сить звернути пильну увагу „Просвіта“, якої
завданням є виховувати громадян при допомозі
засобів позашкільної освіти. Тут стріне-
ться „Просвіта“ на однім шляху з наукою і з пра-
вдою церкви. Тут будуть вони: церква і „Про-
світа“ себе взаємно підтримувати а не виклю-
чати. І про те мусить подбати „Просвіта“, як-
що хоче, — а цього зрештою має право дома-
гатися, — щоб духовенство йшло з нею в па-
ри у праці для добра народу. Про те мусить
подбати священники, які дійсно бажають добра
своїй церкві і своєму народові. Якщо на це бу-
демо взаємно звертати пильну увагу, то наша
праця мусить увінчатися позитивними успіхами,
не зважаючи на всі ворожі заходи і ніхто не
буде мати права сказати, що „освіта народу
протиняється добру церкві“, бо й така балака-
нина на жаль, буває, ані теж напакати, що
„церква противиться освіті народу“. Лише ма-
локультурні або асоціальні, односторонні і тен-
денційно настроєні особи, яким цілковито не
важко на добрі церкви і свого народу, мо-
глиб собі взаємно робити такі замітки.

о. Григорій Музичка.

Договір Ватикану з Квірина- лом увійде в життя в квітні.

З Риму повідомляють, що ратифікації до-
говору між Ватиканом і Квіриналом не слід спо-
діватися скорше як із кінцем квітня. Заки договір
ратифікує італійський уряд, піде він під рішуче
фашистської ради, парламенту, потім підпише
його король. Тому, що Ватикан не має таких ін-
ституцій, то папа перекаже лише абсолютні пов-
новаження кардиналові держ. секретарю і Гаєпа-
ліму для ратифікації та підписання ратифіка-
ційних документів. Тому, що договір ратифіку-
ють швидко в квітні, то всім чутим про скору

аміну на становищі держ. секретаря є неправдиві.
Чутки про іменування кард. Серасі понайменше
перезачасні. Нові договори не матимуть перед-
траншем обов'язкової сили, як нератифіковані.

Тепер починаються коментарі, що торкають-
ся правого боку конкордату. З них виходить,
що пия. шайби не будуть скасовані, а обов'язують
для інших віросповідань, ніж католицькі та для
белівіросповідань. Ці горожани не віддаватимуть
примусові перк. шайбу. Емент. заходи на уневаж-
нення подруг у них випадках рішатимуть також
пня. власті.

„Фос. Цтг.“ повідомляє з Риму, що, дирекція
італ. залізниць починає будувати спец. двірський
поїзд для папи, поліцейний до двірського поїзду іт.
королів. Рівночасно збудують зал. катиканський
звірець, що буде готовий вже в квітні ц. р. в теж
проект видати спец. пошт. марки для відшукан-
ня конією папи. На території Ватикану мають
небаром побудувати надалу радіостанцію для
пропаганди католицизму.

Мусоліні їде до Ангори.

Білгородська „Правда“ повідомляє з Царго-
рода, що з кінцем березня Мусоліні, Бенітеліос
і болгарський міністр закорд. справ Буров при-
їдуть до Ангори як гості Кемала баші. При цій
нагоді планують грецько-турецький договір при-
язни та болгарсько-турецький пакт про не-
агресію.

Троцький хорий.

„Фос. Цтг.“ повідомляє з Царгорода, що
Троцький захорів тяжко на печінку. 6 чутка,
що Троцького нема вже в більшовицькій консу-
літі, а перенесли його до пристані в Муданієрі,
а відтам до міста Брусі.

Міністерський поїзд убив ро- бітника та застряг у снігу.

На шляху Львів-Перемишль дежять великі
сніги, що здержали великий залізничний рух. Сні-
ги засипали шлях Львів-Городок і Городок-Каме-
лобрід. Від двох анів стоїть у полі особовий поїзд
ч. 426. Біля Мшани застряг міністерський риту-
ковий поїзд, який вислали центр. власті, щоб
опанувати зал. положення в Галичині. З тим
поїздом, у яким і мін. комісія з шефом департа-
менту Цехановським, застрягло шість машин.
що приїхали тому поїздові на поміч. Ратуковому
поїздові приключилася нещаслива пригола, бо
ліхав на робітника, що працював на станції Цунів.
Робітник загинув на місці. На поміч поїздові ви-
шов зі Львова 28 і 40 тп. Часть війська спряму-
вали до Мшани, а часть до Борщівич.

Обмеження поштового руху.

З причини довшої перерви зал. комунікації
здержано аж до відкликання приймання при-
ватних пакетів, адресованих до пошт. урядів на
зал. шляхах Львів-Броди. Львів-Тернопіль і Тер-
нопіль-Залішки, за винятком м. Львова та на
шляхах на схід від лінії Тернопіль-Залішки, а
також до пошт. урядів, зв'язаних з тими шляхами.

Обмеження поштового руху.

З причини довшої перерви зал. комунікації
здержано аж до відкликання приймання при-
ватних пакетів, адресованих до пошт. урядів на
зал. шляхах Львів-Броди. Львів-Тернопіль і Тер-
нопіль-Залішки, за винятком м. Львова та на
шляхах на схід від лінії Тернопіль-Залішки, а
також до пошт. урядів, зв'язаних з тими шляхами.

звичайна, воляна. Тільки адалека ще синя. І за-
галом море... це ніяке море, це великий стал,
тільки шувару нема. Воно зовсім не страшиє, ані
й особливо гарне. Бо земля краша. Вже зеленіють
береги від муравів і від дерев. Так, звичайних,
твердих дерев. Вже літають чайки, ластівки, а не-
задовго, то й прості ворони.

Мало кораблів доїждить поволі до порту.
Маневрують. Залізані на червоно помальовані ма-
яки зі сірими лавонами на верху, то поринають,
то випливають рухами морських хвилях. Не-
мов танцюючі кльовни, що злегка танцюють і
подвояються. Вже видко пам'ятник свободи. Да-
лі минаємо форт і в 2 год. поплот. пароплава. Да-
лі Карантана 3 години. На трьох малих пароходах
приїжджає лікарська і поліційна комісія. Перехо-
димо лікарську візиту і але контролю папшторів.
Чужинців віділяють. Для них окрема лікарська
візита й окрема провірка їх особистих обставин.
За той час минуло 3 години і пароплав незаметно
підпливає на своє місце.

Док вузький. Величень не міг би добре заїха-
ти. Тому три малі пароплави, з пообвизаними
клаками дзюбками застручують його з одного
боку, а з другого три пароплави тягнуть. Засу-
ються на своє місце, кидають місток і вже схо-
димо до величавої будови своєї назвища і до-
жидає своїх кауників, які тимчасом викидають,
висувають і виносять та складають під відповід-
ну букву власника. Контроль і контрольна реві-
зія і... можете йти.

Нараз опинююся в Нью Йорку серед моря
світла, в довгих вулицях, в безмежній га-
морі й шумі. 10. година вечір.

Львів дістав угілля.

Для 17. лютого прийшли до Львова залізної
транспорту дугілля. Загалом прийшло 12 поїздів,
переважно для приватних підприємств. Від них
не повинно недостарати отоплення.

Ром. міністр у Варшаві.

Ромунський міністр закорд. справ Міроан-
ску в четвер приїде до Варшави.

Вибух газу в Берліні.

Для 17. лютого вибухнув у нім. містечку
Берліна Ведрінг газовий абрикни, що заосмотрен
газом цілу містечку. Розірвало і мур, що окру-
жав абрикни. В 60 домах вилетіли шиб. а дери
повиривало із завів. Відривки абрикни зранили
тяжко 6 прохожих. Пожежу гасило шість огне-
вих сторожок. Загалом вибухнуло 20 тис. куб.
метрів газу. Зложадуться, що абрикни наспі-
ком морозу став неспійний і тому вибухнув.

Сутички в Афгані.

З Кабула прихолозь вісти, що часть півн.-
сх. племен, які живуть між Кабулом, Камлаха-
ром і Джалабадом проголосила свою незаде-
кність від Кабула і Камлахару. Від Джалабаду
йдуть сутички між племенами. В Кабулі лютує
бандитизм, нема харчів.

Тайний арсенал зброї у Відні.

Поліція у Відні викрила в льокалі робіт
сожів, розлязаного товариства силат зброї і 320
крієві, та 30 скорострілів, полев. телефони, скла-
дові части телефони, скрині мушкет. В льокалі
тім в „Шуцбунд“ і ред. „Арбайтерпайтунг“.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8.87 95—8.87 75, канадський
долар 8.81 00—8.82 00, чеська корона 0.26 33—0.26 50,
австрійський шілінг 1.25 00, 1.25 50, румунська лев 0.00 00—
0.00 50, французький франк 0.34 50, 0.34 80, швейцар-
ський франк 1.71 33—1.71 50, фунт штепінгів 43.20 00—
43.60 00, радянський червонець 17.50 18.50.

Золото: 20 корон 36.50 00—36.50 00, 20 франків
33.75 00—34.50 00, 90 німецьких марок 41.70 00—42.00 00,
10 російських рублів 46.50 00—47.00 00.

Срібло: Австрійська корона 0.64 00—0.63 00,
3 австрійських корон 3.50 00—3.40 00, австрійський
флорен 1.70 00—1.60 00, російський рубель 2.95 00—
3.05 00, копійки за рублем 1.45 00—1.52 00.

НОВИНКИ

— Заняття „Діла“. „Діло“ ч. 34 зняло нам
львівське Староство Гродське за статтю „Під
прапором ненависти“, що займалася леготкою
польських студентів, яка склала на протеста-
ційне віче в справі українського університету. Це
5-а конфіскація „Діла“ в цьому році.

— Нові політичні процеси. В понеділок 18. лю-
того 1929 р. починаються знову три цікаві про-
цеси у Львові: один проти 30-ох селян з Терно-
пільщини, обвинувачених за державну зраду (ко-
муністична пропаганда), другий за соціально-
економічною основою проти селян з с. Гребенне
пов. Рава Руська, за страйк, третій за організа-
цію мінного нападу на консулат СРСР у Льво-
ві. Зі всіх трьох процесів подамо справоздання.

— Закон про податок від видовищ, приязд-
них забав, вистав і розривок, який побирає досі
магістрат, змінений у статтях 7 і 10-й. Зміну бо-
го тексту можуть інтересовані оглядати в магі-
страті (ратуш. П. п., двері ч. 62) від 18. до 24.
лютого від 11—12 год. Платники громадських
даних можуть вносити свої застереження та за-
мкиди на протязі 7 днів, себто аж до 1-го
березня.

— Арештували грабінника з ул. Бернштайна.
Недавно на співака фірми „Фрухт“ Горюва
виконали сміливий напад при вул. Бернштайна.
Напасник відібрав тоді Горювці 900 дол. і
1640 дол. В суботу поліція арештувала 21-літ-
нього Едм. Махінського з Каменця Поліського,
що тепер живе постійно в приваті Альбертінів
у Львові. Горюва пізнав у Махінському справ-
ника нападу. Рівночасно у Махінського поліція
найшла при ревізії крадіжчі речі в крамниці Ро-
уєра при вул. Корнелія ч. 7. Від іт. Іа. Кубер-
няком, якого також арештували, двір заплато-
рі на 14.000 дол.

— Вони на безплатний хліб. Управа міста
Львова виснагувала 5.000 дол. на дальшу поміч
для вбогих. Від понеділка 18. лютого вбогі ді-
статимуть у міських комісаріатах бонн на
безплатний хліб. Хліб цей видаватимуть місцеві
крамниці агропашинного заведення. Чайні а
зали є чинні, а польові духи йдуть уліцями мі-
ста та позакаті горять стовпу вбогим.

найшліс ріжні прикраси на головах, найшліс
ахські і звірачі маски, починалося „доріаждо-
ді“, а молоді пари подригали тілом і погами по
цілому полку.

Машини соп. рве все дальше і дальше, а ста-
рий зобрига-місяць тільки сплним оком клі-
цає, не дивується. Не дивуюся і я: це-ж завтра
вечером імовірно станемо ногою на суху землю, а
на всякий випадок прийдимо до пристані. Ди-
влясь тільки як можна на довгий час уживати
такої ликої музики. Я розумів би це тоді, якщо
була б якась особливо довготривала причина ас-
тиж...

Несамовитий рев машини вночі не дав спо-
кійно спати. Це ми підпливали шораз ближче до
сути. На морі позидбується більше кораблів, а що
під була мрачна. — треба було остергати. Вета-
рине як завжди. Що лиш сіріло. Сонце зійшло
прегарно, розвіндало мряку, освітлюло морську і не-
бесну блакить, а корабель плів по спокійній мор-
ській поверхні. Все, що живе, а не в службі —
на доклади. Ми повалилися землі. Чи ми знаємо,
що то за чарівне слово: земля? Янаебуду: відо-
ма або ні, але земля... Топимо по цій шодня, то-
му не відчуваємо. Треба аж дівка днів не бачи-
ти... Напружуємо вір у швидку сторону. Нарешті
було точно 11 год. перед позиднем, як можна бу-
ло захватити на обрід щось немом малюна си-
нці хмарин. Це обрис сухожому. Радість, утіха,
квітла мова. Один одному показує те, що він ба-
чав, спіни, саєзон... самі течуть: дехто наближа-
ється до своїх дорогих, дехто линує їх по іншому,
бачи...

В год. 12.30 поплот. зарисувались вже перші
хмарозери, немом поперевертали скрині, вужчим
боком то горі. Нова вже стратила свій колір: вже

